

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

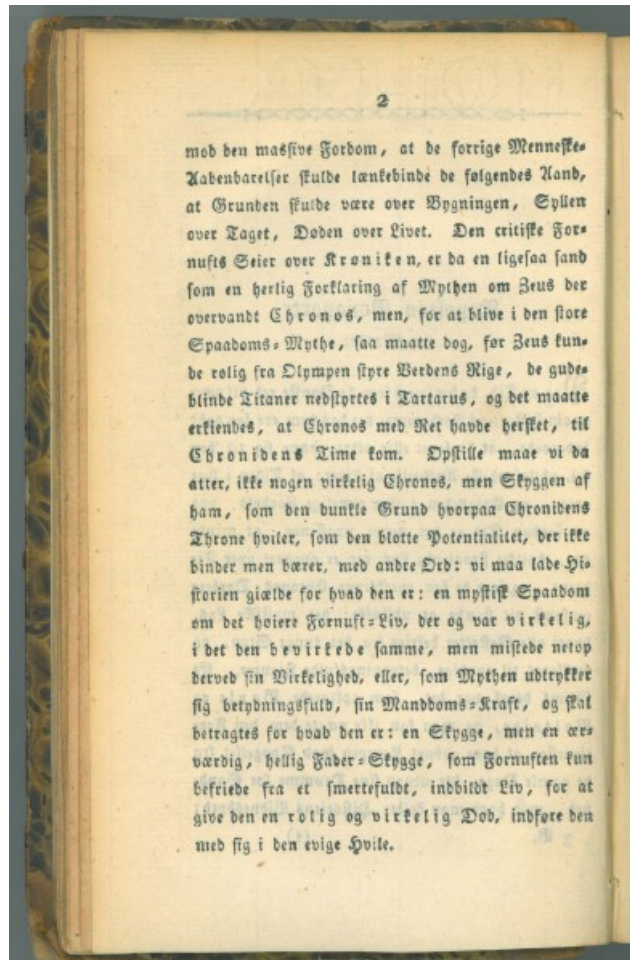
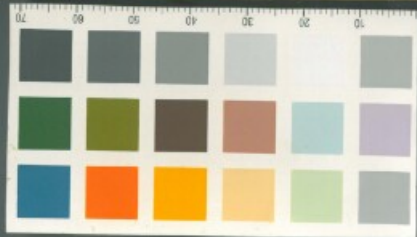
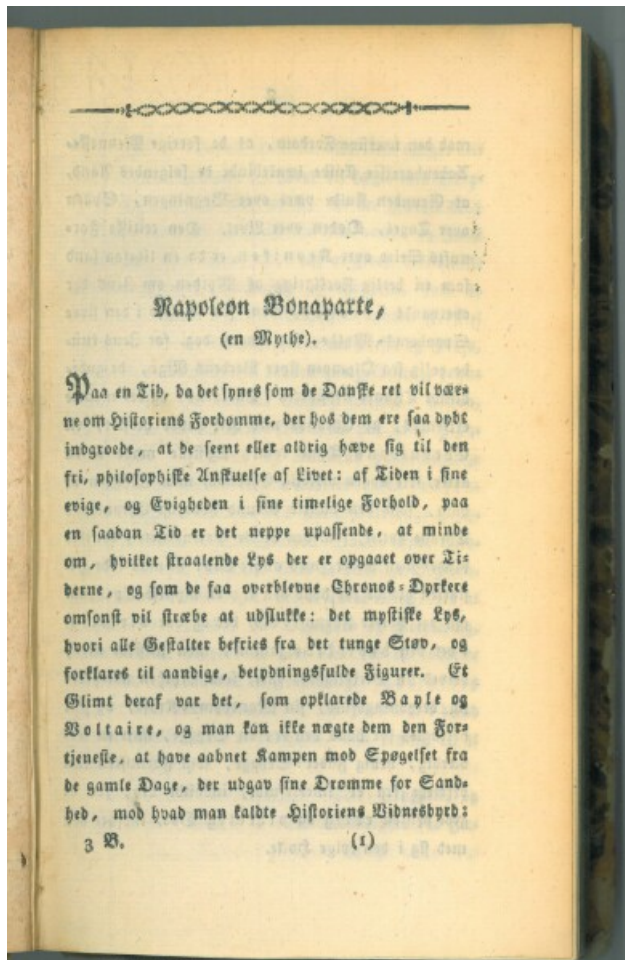
Titel: Napoleon Bonaparte, (en Mythe)

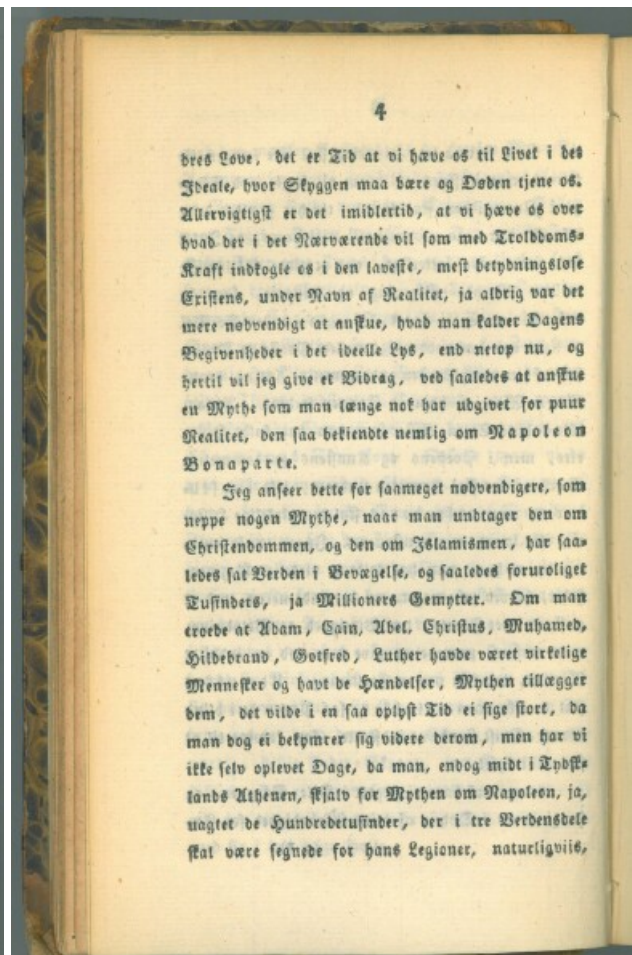
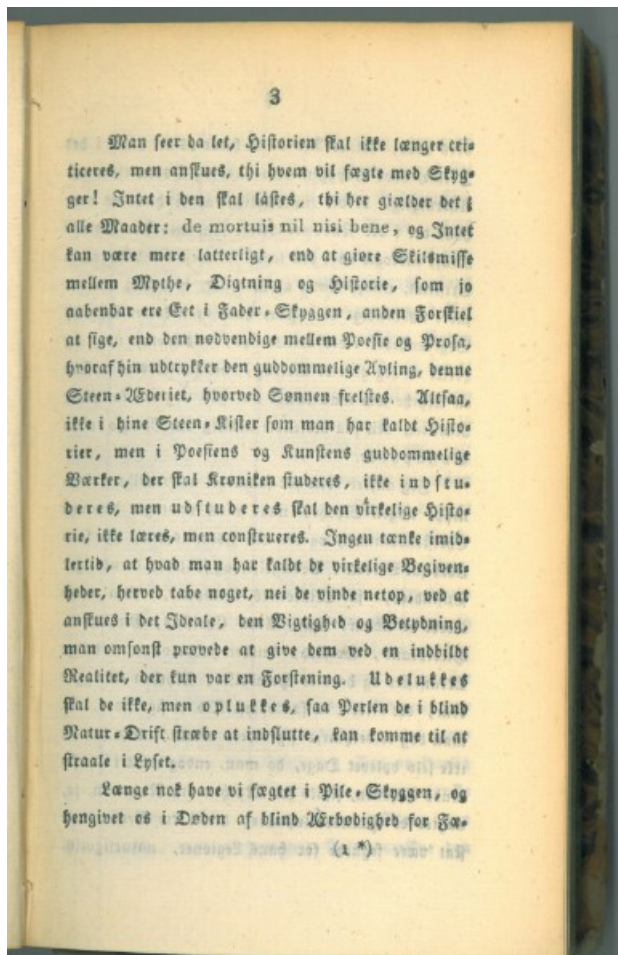
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Napoleon Bonaparte, (en Mythe)", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 1. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_312_1-txt-root/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

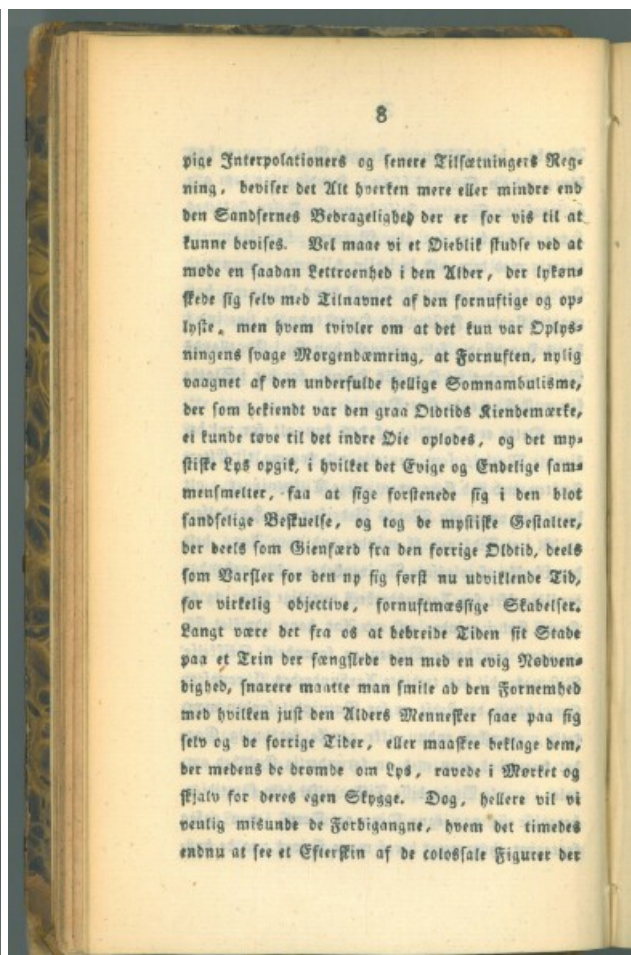
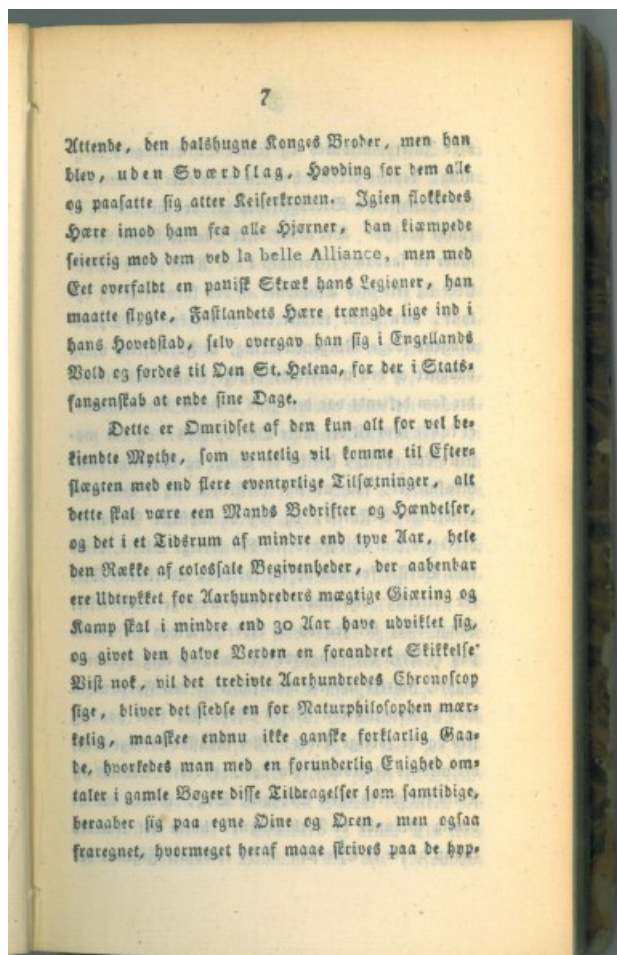
[Læs CC0-erklæringen](#)

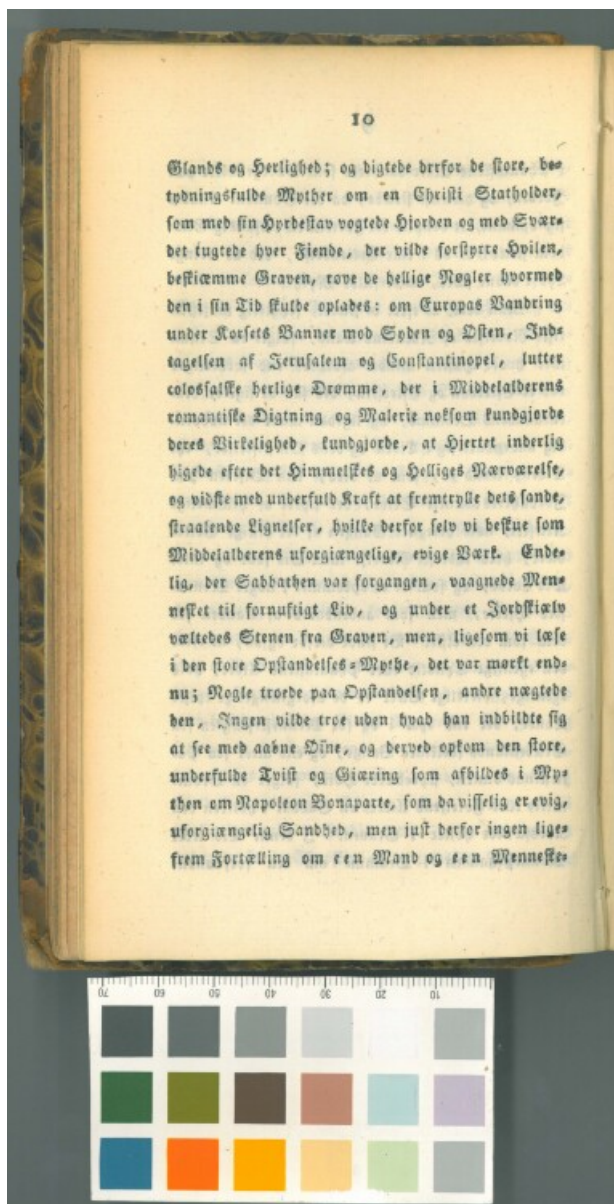
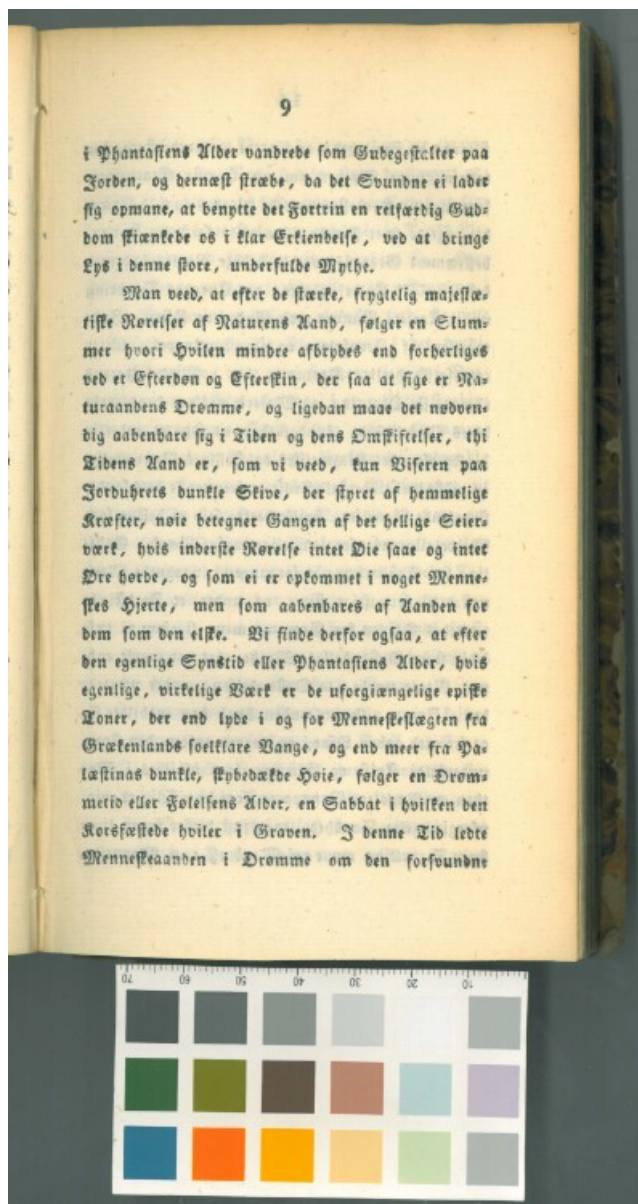

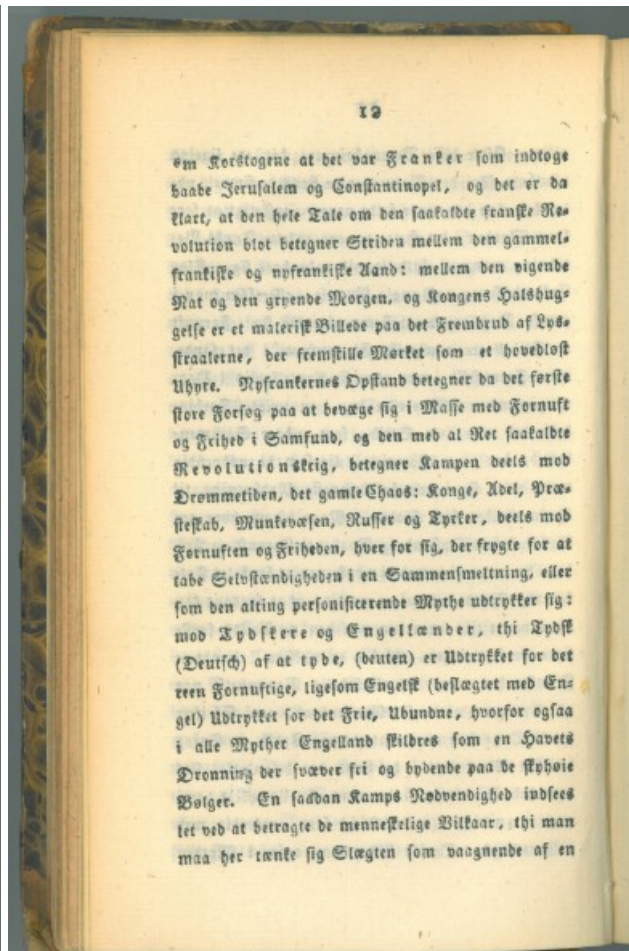
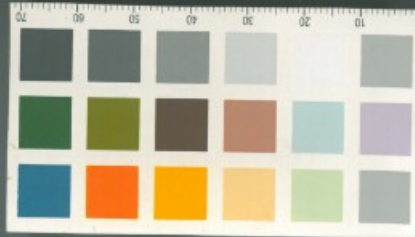
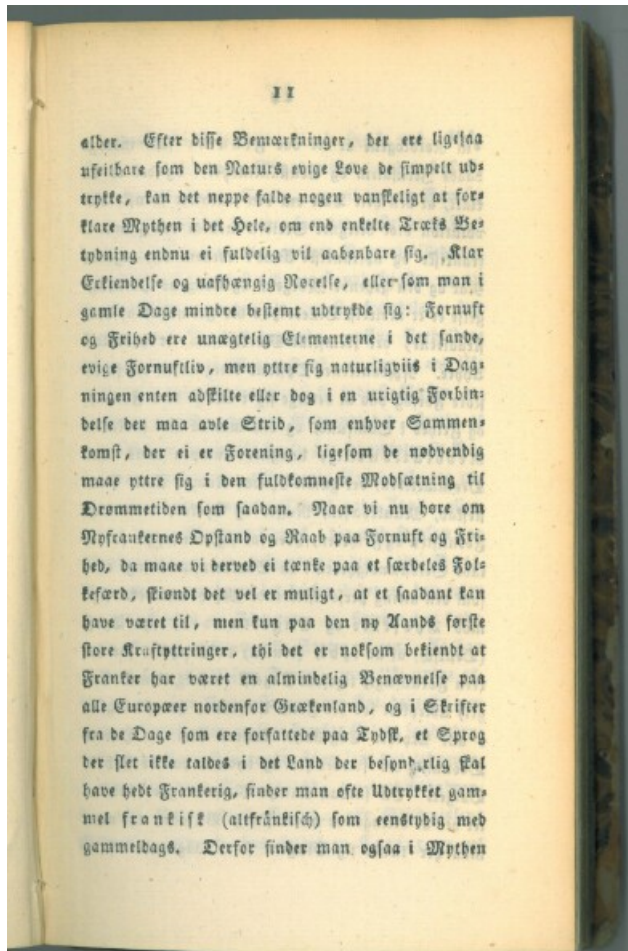

maa skrives paa Mythographens Regning, tør man dog vel dristig paastaae, at den Mythe har kostet mange Menneskers Nolighed, ja endog Entsettes Liv. Er der ikke midt iblandt os endnu Mænd, ellers som det synes, ret fornuftige og oplyste, der ei rødmme ved at paastaae, at dette Indbildningskraftens Foster ei alene har levet, men lever endnu? Vel bør det fortaars mythisk, at Høre, fra Osten, Syden og Norden have mytrende valfartet til Paris for at finde og fange Uhyret, men vist er det for Alvor man siger og skriver Sligt, og mange tror det; ja flonbt de maare tilstaae at man fandt ham ikke, vil de dog heller indbilde sig at han lever paa en anden Hemisphære, end ved en intellectuel Anfluelse lære at han aldrig har været anderledes til end Adam, Noah, Moses, Socrates, Plato, Alexander, Cæsar, Nero, Luther, Dannemarks syv Christianer (man lægge vel Mærke til det hemmelighedsfulde Syvtal!) og hvad alle de Navne hebe hvormed Mythologien har overlæst og indviklet Historien, men ogsaa for Seerens Die andenbaret Natursens og Tidernes underfulde Verespil og gaadefulde Udvikling: det egentlige Indhold af den sande Historie. For nu klartig at indsee dette, vilde vi stræbe at glemme ganske den nærværende Tid, og se et ophøiet Stæde i den tilkommende, med fordomsreit Blik overskue den

Mythe, eller rettere den Kreds af Myther, der ubgior hvad man har kaldt Napoleon Bonapartes Historie. Nyfrankerne, heber det, afsatte i en Nationalforsamling deres Konge, Ludvig den Sertende, halsbuggede ham, lode hans Son forsmægte i et Fængsel, lukkede alle Templer, uden Fornuftens og Frihedens, forde Krig med hele det øvrige Europa, stædtes efter utrolige Bedrifter i Nød, men frelledes pludselig ved en Corser Napoleon Bonaparte, der ikke blot tvang harbtad alle Europas Magter til Fred, men indtog Malta og Ugypten og trængde frem til Acee i Palestina. Atter udbrod Krigen i hans Fraværelse, Frankrig trængdes, Napoleon kom over Havet paa en eenlig Snekke, Alt veeg for ham, han blev Consul, han blev Keiser, Europa Kjalv for ham, Throner faldt, Throner reisedes paa hans Bink, han lukkede Fastlandets Kyster for Havets Dronning, hans seierrige Legioner plantede Ornen paa Cap Finisterre, paa Iyllandets Heber og paa Moskvas Ruiner. Endelig faldt han, harbtad alle forlod ham, og med nogle hundrede Følgesvende moatte han begive sig til en liden De mellem Korsika og Italien, hvor han paa det noieste bevogtedes af engelske Snekker. Dog, pludselig undveeg han, gik i Land i Frankrig med sine saa gamle Krigerer, Hær efter Hær sendtes imød ham af Ludvig den

lang brømfuld Stummer, nogle stræbe med sukkes
Dine at vedligeholde Bløddværet, andre forkaste
med det alle høiere Synet, og vil ponere Sandes
verdens ubvortes Former som det eneste sande Bie-
felige, andre igjen vælge mellem Drømmelighederne,
eller rettere hænge fast ved det standhaftigste, og vil
beresfætte stikke og ordne alt, og saa fremdeles; kun
Enkelte med Seerblik begavede, anskue Forholdene
klarere i den aarst Morgensluud, og kan de end ikke
anskue den dybe Conjunction i sit inderste Væsen, er-
kende de dog Samfundets Nødvendighed, stræbe at
organisere et fornuftigt Heelt, der fæi udtaler sit Væ-
sen i en almindelig, tilsvarende Symbolik, og ud-
giøre saaledes unøgtelig Tidens gode Aand, eller,
for at bruge Mithens Udtryk, der med Hensyn paa
Mobsætningerne er bestemtere: den gode Deel,
Bonaparte, om hvem det derfor berer at han igjen
opreidde Kirken og Thronen, og stræbde i et fæde-
rativ System at forene alle Stater til een. At han
skildres som en voldsom Tyrann, maa ikke undre os,
thi det er, som skevet skæer: den skal beherske dem
med et Jernscripter, og som Leerfar skal de sanderber-
des; hvore Fornuften træder frem som den ordnende,
sammensmeltende Verdensaand, der berpdes nødven-
dig alle Enkelthedsens Aaand, alle Skolemæssens
Strancker. Hvorfor han kaldes en Gotses, er vel

ei saa nemt at sige, men at han fremstilles som en
Døds, en Havets Søn, er saa aldeles i sin mytiske
Deben, thi af det jordombæltende Hav opstiger steds
Aphrodite som med lønlig Kraft sammenslytter det
Udfælte, sammensmelter det Stridige, og vi tvivle
ingenlunde paa, at man engang, ved at trænge dy-
bere ind i Naturen, vil kunne angive en fyldestgø-
rende Grund, hvore Tidens aghættelsesfulde Poesie net-
op nævner den gode Aand Corseren, maa skee der det
endog Hensyn paa det betydningfulde Tegnet der
fremstiller det dybeste hemmeligste Samfund i Ver-
dens Underverkt. At nu denne Helt forestilles fram-
pende i Egypten, og paa et Tog til Palastina, er al-
deles naturligt, thi som en anden Moses skulde han
overvinde Røgløst og indføre Israel i det forjæ-
tede Land, og at han, ligesom Moses i Ebræernes
og den hellige Ludvig i Sammelstankernes Mægher,
standfædes ved Landets Grænser, betegner Tidens
rigtige Følelse af, at Enden var ikke endda, at hvad
de saae eller syntes at see var kun Skyggen af hvad
som i Tidens Fyde skulde aabenbares, at en Jo-
sua endnu var i Vente som skulde faldende Værket.
Uagtet de derfor skildre Bonaparte som en selverig
Reiser der med Verdensrigets gamle Emblem: De-
nen, til sin Banner, enstund beherskede Europa,
maatte de dog see ham falde: balt i Vesten paa Elba

som Sol i Hav en Sommernat, atter sige pludselig, men igien forsvinde til St. Helena: til den anden Halokugle, for der i Vintertiden som Zeus hos Æthioperne, at samle nye Kræfter til under Baars solens Stillelse at fuldende Værket. Forsøg, siger Mythen, faldtes Bonaparte af Russere, den gamle Drømmetids sidste Kraft; anden Gang ved la belle Alliance (et Udtryk der ret bærer sin mytiske Herkomst til Stue) af Tydske og Engellændere i Forening, af Wellington og Blücher, Navne, som klarlig hentyde paa Volgen og Biletet, Frihedens og Fornuftens Billeder.

Saaledes omtrent vil Æsterlægten med hoi Hjelpelse betragte denne Mythe, skiondt ei alene med endnu dybere Blik, men vist ogsaa mere fuldstændig, thi alle Myther strøbe efter den episke Klunding, netop det Ueronderings System, for hvilket Mythen sigter Napoleon, og hvorefter vi have hørt de ynkeligste og latterligste Klager. I Mythen vil det da sikkert endnu komme til at hebe: atter som Napoleon tilbage, blev efter nogen Kamp erkendt for Keiser, og overtod de gamle Regjenter kun en Stykke af deres Kroner. Dgsaa det vil da ikke gaae af uden stærke Billeder, saasom: Bloddad, Eprannie, Selv-Forgubelse, Tilbedelse og andet Sligt, hvilket jeg vil anmærke, for at man, hvis

Mythen endnu i vore Dage skalde faae en saadan Tilfætning, dog ikke mere forfærdes og flygter for sin egen Skygge; thi er ikke denne hele Mythe bogstavelig Stygge af den sande Fornuft-Historie, som vi strax i Begyndelsen anskuede i Mythen om Zeus og Chronos! Vil man dog ikke see, at Alt hvad der fortælles om Revolutionen og Napoleon er kun den matte sandsetige Stygge af det store Naturs Epos, vi ere nær ved at fuldende, i det Fornuftens vaagnet til guddommelig Selv-Bevidsthed i Naturens Land, underlægger sig Historien (det gamle Konge-Huus) og begynder sit tusindaaars Rige paa Jorden, med guddommelig Majestæt.

For Dannevielses Læsere behøver dette Besøg i den sorte Stole vist ingen Commentar, men da dog dette Hefte mulig kunde komme Holt for Die, som hverken har læst de forrige, eller læst dette ud, vil jeg være forsigtig nok til at sige dem, at enten de ansee Stykket for underklogt eller splittergalt, tilkommer Wen ikke mig, og min hele Fortjeneste er, at have, som jeg troer ikke uheldig, givet et beflueligt Billede af Natur-Philosophiens historiske Anskuelse, der ingenlunde maane betragtes som simpelt Galleskab, men som et Forsøg paa med Dinsens

at nedrive Mellemvæggen mellem Klogskab og Galskab, ulede dem begge af Indifferensen og sammensmelte dem i en kjærlig Identitet.

Om Sandhed, Storhed og Skionhed.

Hvem føler det ikke, at vi i disse tre Ord have nævnet Alt hvad Menneskets Hu herredes kan faa til, Alt hvad der nogensteds er attraaet, lovsunget og forgydet, Alt hvad der af noget Væsen kan eies og begribes! Hvem kender noget til Historien, og veed ikke, at hvor ulige end de Forestillinger vare, man gjorde sig ved hine Ord, saa udtrykte de dog hvad man attraaede, saa skattede man sig dog lykkelig ved at eie, ja sølte sig endog oplivet og ophøiet ved at skue og tilbede hvad man agtede for stort og skiont; og elskede man ellers ikke Sandhed, saa maatte man dog ønske at Besiddelsen var sand: usvigelig og varig! Naar vi da spørge, hvad dog Storhed og Skionhed og Sandhed monne være, hvor de findes, og hvorledes de kan faas og beholdes? da giøre vi Spørgsmaal som gennemgribe og gennemtone den hele Menneske-Slægts, Spørgsmaal hvorpaa alle

3 B.

